

den pågældendes muligheder for at klare sig uden for opholdsstedet.

Da den pågældendes helbredstilstand og oplevelse af fortrolighed med omgivelserne kan ændres, skal det uanset den foranstaltningens fastlagte periode løbende vurderes, om en mindre indgribende foranstaltning kan anvendes.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 109 c. Hvis en beboer, for hvem der er truffet afgørelse om at anvende personlige alarm- eller pejlesystemer eller særlige døråbnere i en afgrænset periode, forlader boligen eller ønsker at forlade boligen, kan personalet ikke umiddelbart tvinge denne tilbage eller forhindre denne i at forlade boligen.

Hvis personalet skal have mulighed for at tvinge beboeren tilbage til boligen eller forhindre denne i at forlade boligen – i tilfælde, hvor dette ikke kan ske af frivillighedens vej - skal der træffes afgørelse i henhold til § 109 c.

Da tilbageholdelse af en person i boligen mod den pågældendes vilje kan have karakter af frihedsberøvelse, skal kommunen eller amtskommunen sørge for, at beboeren får bistand fra en advokat til at varetage sine interesser, jfr. § 109h. Hvis afgørelsen træffes mod den pågældendes vilje, skal den derfor godkendes i det sociale nævn, jf. § 109 f.

Boligen omfatter foruden den individuelle bolig, også de fælles opholdsområder i tilknytning til boligen.

I de tilfælde, hvor den pågældende selv er indstillet på en foranstaltning, fx brugen af alarm- eller pejlesystemer, vil foranstaltningen umiddelbart kunne sættes i værk.

Til § 109 a, stk. 2

Med forslaget indføres der en ekstraordinær mulighed for at kunne løse opgaven med at holde opsyn i bo- og dagtilbud ved hjælp af et nyt redskab. Det vil herefter undtagelsesvis kunne ske indgreb i borgernes ret til at færdes frit, når det ikke på anden måde kan sikres, at den pågældende herved udsætter sig selv eller andre for at lide væsentlig personskade. Der vil skulle være en nærliggende risiko for, at personen ved at forlade bo- eller dagtilbudet udsætter sig eller andre herfor og forholdende skal i det enkelte tilfælde gøre foranstaltningen absolut påkrævet for at afværge denne risiko.

Dette vil med forslaget sker ved indførelse af en hjemmel til, når lovens øvrige foranstaltninger forgæves har været forsøgt anvendt, at anvende særlige døråbnere i en begrænset periode eksempelvis dobbelte håndtag, trykknapper eller snore, forsinket døråbningsmekanisme o. lign. Der vil således ikke være tale

om egentlige aflåsingsmekanismer, men om særlige døråbnere, der har til formål at sikre, at døren ikke frit kan åbnes, hvorefter de særlige døråbnere vil skulle betjenes positivt, for at døren går op. Det er hensigten, at disse særlige døråbnere skal fungerer således, at de kræver en vis åndsevne af den enkelte at betjene dem.

På grund af foranstaltningens særligt indgribende karakter skal beslutninger om brugen af særlige døråbnere i hvert enkelt tilfælde forelægges til godkendelse af det sociale nævn, hvis beslutningen træffes mod den pågældendes vilje, efter reglerne i servicelovens § 109 f.

Ved anvendelse af udgangsbegrænsende foranstaltninger i form af særlige døråbnere skal der som ved de øvrige tvangsforanstaltninger foretages en løbende vurdering af, om alle andre mindre indgribende foranstaltninger vil være tilstrækkelige, herunder skal det efterses om personlige alarm- eller pejlesystemer, forgæves har været forsøgt anvendt.

Det skal således fyldestgørende kunne dokumenteres, hvilke øvrige foranstaltninger, der forgæves har været afprøvet. Endvidere skal det beskrives, hvordan effekten af disse foranstaltninger har været samt konkret begrundes hvorfor anvendelse af særlige døråbnere vurderes at være berettiget for den pågældende.

For så vidt angår den individuelle vurdering af den pågældende henvises der til det til stk. 1, anførte herom.

De foreslåede ændringer under stk. 1 og stk. 2, sigter ikke mod en forbedring i ressourceudnyttelsen som en følge af foranstaltningernes anvendelse.

Til § 109 a, stk. 3

Med denne bestemmelse ønskes det sikret, at andre beboere, for hvem der ikke er truffet afgørelse om anvendelse af særlige døråbnere og som ikke selv er i stand til at betjene disse døråbnere ikke hindres *ret* til at kunne gå fra bo- eller dagtilbudet. Disse personer vil således i umiddelbar sammenhæng med deres ønske om at gå fra bo- eller dagtilbudet skulle have den nødvendige hjælp hertil.

Dette vil efter bestemmelsen i stk. 3 tillige gælde for beboere, der er omfattet af foranstaltningen efter stk. 2, idet disse beboere ligeledes har ret at færdes frit med mindre de samtidig er omfattet af en foranstaltning efter § 109 c. Disse beboere vil efter anmodning herom, således skulle have den nødvendige hjælp til at betjene de særlige døråbnere. Personer omfattet af foranstaltningen i stk. 2 vil alene kunne tilbageholdes eller nægtes den nødvendige hjælp til at betjene de særlige døråbnere, hvis de tillige er omfattet af en foranstaltning efter bestemmelsen i § 109 c.